

Kui oled oma eluasemesse võtnud Ukraina pere, saab sõlmida rendilepingu, mis tagab osapooltele selged õigused ja kohustused ning kaitseb osapooli ebasoovitavate olukordade tekkimisel. Ukraina sõjapõgenikel on ajutise kaitse saanuna õigus toimetulekutoetusele samadel alustel kui teistel Eestis alaliselt või tähtajaliselt elavatel inimestel.

[Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seadus](#) (VRKS) § 75 lõige 2 alusel võib kohalik omavalitsus maksta rahvusvahelise kaitse saajale, kelle varaline seis ei võimalda elamist korraldada omal kulul, toimetulekutoetust. Toimetulekutoetuse raames hüvitatakse ka elamispinnaga seotud kulud, lisaks jääb inimesele toimetuleku piiri määras elatusvahendeid.

Eluasemekulude hüvitamist reguleerib [sotsiaalhoolekande seadus](#) (SHS) § 132 lõige 4. Kui taotleja soovib, et toimetulekutoetuse määramisel võetaks arvesse ka eluasemekulud, tuleb lisada taotlusele dokumendid, mis tõendavad eluruumi kasutamise õigust ja SHS § 133 lõikes 5 nimetatud jooksvat kuul tasumisele kuuluvaid eluasemekulusid. Eluruumi kasutamise õiguslikeks alusteks on leping, mille alusel tekib inimesel õigus kasutada eluruumi või ühte osa eluruumist.

Need inimesed, kes võtavad enda juurde rahvusvahelise kaitse saanud välismaalase, on õigus saada tema poolt tekitatud eluasemekulude eest kompensatsiooni toimetulekutoetuse raames, mida taotleb ajutise kaitse saaja tegeliku elukohajärgsest kohalikkust omavalitsusest.

Kui ajutise kaitse saanul on elukoht, mille eest ta maksma ei pea, on tal võimalik saada toidu- ja esmatarbekaupade ostmiseks toetust toimetulekupiirmäära ulatuses. Kui aga on vajadus maksta lisaks ka eluasemekulude eest (elab kohas, kus üüri maksma ei pea, küll aga eluasemekulusid), siis tuleb lisaks taotlusele esitada elamispinna kasutamist lubav leping ja eluasemekulusid tõendavad dokumendid. Kui aga üüritakse elamispinda ja inimene peab maksma ka eluasemekulude eest, tuleb taotlusele lisaks lisada üürileping ja eluasemekulusid tõendavad dokumendid.

Üürileping ei saa olla sõlmitud alaneja ja üleneja või abielus olevate inimeste vahel, sest ülenejatel ja alanejatel ning abikaasadel on perekonnaseadusest tulenevalt teineteise suhtes ülalpidamiskohustus. Samas võib olla nende vahel sõlmitud nõusolek, et elamispinda tohib toetuse taotleja kasutada. Üürileping on miski, millest tulenevalt võib küsida üüri, kuid üüri toimetulekutoetuse raames sellisel juhul ei kompenseerita. Kasutuslepingu või nõusoleku alusel saab aga kompenseerida teisi eluasemekulusid (va üür).

Elukoha registreerimist reguleerib [Rahvastikuregistri seaduse](#) peatükk 10, millest tuleneb igaühe kohustus oma elukoht registreerida rahvastikuregistris. Elukohana saab registreerida eluruumi, mis on kasutusel

alaliseks elamiseks, üldjuhul on selleks korter, maja või majaosa. Kui inimene soovib oma elukohta registreerida aadressil, mis pole eluruum, näiteks on tegemist büroohoone või hotelliga, siis ütleb seadus, et see on võimalik, kui inimene tõendab sellise ruumi kasutamist elukohana. Seejuures on oluline, et ruum vastaks ka eluruumi nõuetele, mis on [ära toodud Riigi Teatajas](#).

Kinnisvara omanikul on õigus otsustada selle üle, kes on registreeritud elama temale kuulavas korteris või majas. Elukoha teade ei reguleeri eraisikute vahelisi ega varalisi suhteid. Kuigi elukoha registreerimine ei anna õigusi eraõiguslikes suhetes, näiteks üürileandja ja üürniku vahelises suhtes, tulenevad registreeritud elukohast erinevad õigused ja kohustused suhetes riigi ja kohaliku omavalitsusega. Näiteks sõltub aadressist valmisringkond ja see, kuhu laekuvad maksud.

Üürilepingu näidised eesti, vene ja ukraina keeles on leitavad <https://kriis.ee/kov> lehel.

